

ZAŘAZOVÁNÍ ÚLOH VYSKYTUJÍCÍCH SE VE VÝZKUMU PISA DO MATEMATICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Iveta Rozhoňová
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Studentka se v souladu se zadáním své práce zabývá postavením výzkumu PISA ve vzdělávacím aparátu, vytváří vlastní úlohy vázané na reálný život, které aplikuje na prvním stupni v hodinách matematiky. Na závěr pak provádí analýzu činností žáků. V teoretické části své práce vymezuje cíle a pojetí výzkumu PISA, metody a nástroje výzkumu společně s matematickým obsahem rozděleným do čtyř tematických okruhů: kvantita, prostor a tvar, změna a vztahy a neurčitost. Na závěr teoretické části uvádí výsledky výzkumu včetně přehledných grafů a tabulek. Prokazuje tímto svoji schopnost orientovat se v odborné literatuře, jednotlivé kapitoly vkusně a logicky předchází její praktickou část.

Svou praktickou část realizuje diplomantka na Základní škole Jana Husa a Mateřské škole v Písku (5. ročník, 28 žáků, 15 dívek a 13 chlapců) a na Základní škole Jana Amose Komenského v Blatné (5. ročník, 25 žáků, 14 dívek a 11 chlapců). Pozitivně hodnotím charakteristiku obou škol, resp. tříd i popisu jednotlivých činností. Práce je rovněž po grafické stránce velmi zdařilá. Studentce se povedlo připravit úkoly, které jsou pro žáky zajímavé i intelektuálně podnětné. Oceňuji především úlohy s třídou kompetencí – integrace, jmenovitě zejména úlohu 5: Figurky z kaštanů (zde je výborně zařazena otázka 5.4 – možné kombinace) a úloha 6: Spotřeba vody. U každé úlohy přehledně uvádí její řešení. Diplomantka je schopná flexibilně reagovat na potřeby svých žáků, např. pro ověření správnosti řešení u sítě krychle, kde měli žáci problémy, navrhuje krychli vystřihnout a složit. O tom, že je potřeba přemýšlet nad zadáním jejích úkolů, svědčí i dvě věty v textu: „Pokud probírají látku, která se dá naučit, většinou dostanou jedničku nebo dvojku. Potíže jim ovšem dělají úlohy, u nichž je potřeba se zamyslet a postupovat jinak, než jsou zvyklí.“ Učitelé by měli vědět, že kvalita výuky do značné míry závisí právě na otázkách či úlohách, které předkládají svým žákům a které žáci společně s učitelem či samostatně řeší. O tom, zda úloha něco žáky naučí, rozhoduje především to, jak s ní učitel pracuje. Kladně hodnotím též vlastní reflexi studentky a její citlivé reakce vůči dětem, změny úloh či pořadí zadání v případě potřeby. Práce je po stylistické i gramatické stránce v pořádku (gramatická chyba – téma své diplomové práce str. 7, své úlohy na str. 52, formulace – postup žáci věděli, jen váhali, jestli budou sčítat či odčítat na str. 62, zadání textu úlohy 8 – Ivanina škola, písemky, z prvních čtyř, z každé ze 4 písemek má po 60 bodech na str. 48).

Uvádím též několik námětů pro diskuzi:

- Na str. 48 udáváte, že ve třídě není žádný vysoce nadaný žák. Jak jste dospěla k tomuto závěru?
- Na str. 50 píšete, že žáci počítali obsah podle vzorce $a + b$. Reagovala jste na to nějakým způsobem, popř. jak by podle Vás měl reagovat učitel?
- Vysvětlíte, co jste myslela tím, že žáci nepostupovali při řešení podle předepsaných kroků, ale úlohu řešili jako celek na str. 52 a to, jak žáci hodnotili své výsledky objektivně na str. 56.

Předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, proto ji doporučuji uznat jako diplomovou. Navrhuji ji klasifikovat známkou **v ý b o r n ě**.

V Plzni dne 22. 8. 2013

Mgr. Regina Hrabětová
oponentka

